

ERDÉSZETI UJSÁG

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak :

Egész évre	8 kor. — fl.
Fél évre	4 kor. — fl.
Negyed évre	2 kor. — fl.

Előfizetési díjak, hirdetések s bármily írásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendők.

Megjelenik
minden Kedden.

Hirdetési díjak :

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fl. Ezen kívül minden hirdetésnél 60 fl. bélyegdíj fizetendő. Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsékelt díjak egyzsége szerint.

Egyletünk ügyállása.

Lapunk szerkesztője, ki abban a megtiszteltetésben részesült, hogy az országos erdészeti és vadászati altiszti nyugdíj és segélyegyesület megalakítását célzó gyűlés őt a mozgalom élére állította s mint ideiglenes elnököt annak vezetésével megbizta, mint már előzőleg is többször, úgy a mult héten is fölrándult Budapestre, hogy az alapszabályoknak mielőbbi jóváhagyását szorgalmazza. Az érdeklődők már gyakrabban adták jelét abbéli nyugtalankodásuknak, hogy az alapszabályok jóváhagyásának kérdése olyan hosszú időre nyúlik s ezért jónak látjuk megnyugtatósukra őket az ügy mostani állásáról pár sorban tájékoztatni.

Ismeretes dolog, hogy bármily irányu és célú egyesület alapszabályainak jóváhagyására a m. kir. belügyministerium van hivatva, olyan esetben azonban, hol valamely más ministerium ügykörébe eső személyzetről van szó, előbb mindig ennek a véleményét is kikéri s csak miután ez megnyugtató, látja el az alapszabályokat a szokásos jóváhagyási záradékkal.

Igy történt ez alakítandó egyesületünk alapszabályaival is, melyeket a belügyministerium még a mult évben áttette a földmivelésügyi miniteriumhoz. Alapszabályainkat itt szigoru bonczkés alá vették s tekintettel arra, hogy különféle ágazathoz tartozó altisztek ügyei külön-külön ügyosztályok jogkörébe tartoznak, végig kellett azoknak menni valamennyi ügy-

osztályom, mi természetesen hosszabb időt vett igénybe.

Nyert értesüléseim szerint a földmivelés-m. kir. ministerium kebelében a vezető körök alapszabályainkat kedvezően fogadták s eltekintve az azokban előforduló valamelyes lényegtelen formahibáktól, azok ellen nagyobb kifogást nem emeltek, sőt adott véleményükben kifejezést adtak annak, hogy igenis az általunk tervbe vett egyesületnek van létjogosultsága és az fölötté szükséges. Némi aggodalmat csak az a kérdés keltett, hogy vajjon az egyesület a csekély évi tagsági járulékok mellett meg fog-e majdan felelhetni a reá várakozó nagy feladatoknak és terhes kötelezettségeknek s az egylet vagyonának kezelése körüli nehézségek, kivált pedig annak biztonsága jöttek kérdésbe. Mostani cikkünk keretében alkalmat veszünk magunknak a két kérdés olynemű megoldását megkísérteni, mely hivatva lesz teljes mértékben megnyugtatóni az aggodókat, kiknek egyébként csak hálával tartozunk, mert hiszen kifejezett aggodalmuk legjobb bizonyítéka annak, hogy az erdészeti és vadászati altiszti személyzet sorsa most jobban fekszik szívéükön, mint bármikor más-kor és hogy maguk is szükségét látják a helyzetet ott és úgy javítani, a hol és a hogy azt csak tenni lehetséges.

A szigoru birálatot kiállt alapszabályaink tehát ismét visszakerültek a m. kir. belügyministeriumhoz s most már csak rövid időnek a kérdése, hogy akár bizonyos fentartásokkal jóváhagyva, akár pedig némi lényegtelen pót-

lások végett leérkeznek az ideiglenes elnökséghez s így alapos kilátásunk van arra, hogy bármely esetben is együletünk még a folyó évben meg fog alakulhatni. Ilyen körülmények közt szükséges lesz már most minden kitelhető erővel arra törekednünk, hogy a talajt jól előkészítsük s a bekövetkező nagy idő készületlenül ne találjon. Szükséges első sorban megtudnunk, hogy kik azok, a kik az alakítás nehéz munkájától nem riadnak vissza, hanem készek mint úttörők a mozgalom élére állni s küzdeni nem csak a maguk, de a mások jóléteért és jövőjük biztosításáért.

Az előadottakból kifolyólag mindenekelőtt feltétlenül szükséges, hogy mindazok, kik az országos erdészeti és vadászati altiszti nyugdíj és segély egyesületnek megalakulását óhajtják s annak létrejöttét elősegíteni hajlandók, eltekintve attól, hogy esetleg már előzőleg, a mozgalom megindítása alkalmával jelentkeztek az egyesületbe való belépésére nézve, most az ideiglenes elnökség tisztjét viselő szerkesztőnél erre vonatkozó megmásíthatlan szándékukat újból bejelentsék, hogy így az Erdészeti Ujság hasábjain újabban közölt névsorba felvéhetők legyenek. Lapunk mult számának tanúsítása szerint eddig már száznegyvenen jelentkeztek tagokul, nem tekintve azokat, kiknek bejelentése már szinte beérkezett, de nevük még részint a

késő érkezés, részint a lap beosztása miatt eddig kimaradt. Az eddigi eredmény — bár eddig még mindig csekély — biztos reménnyel kecsegtet arra nézve, hogy a belépők száma már a legközelebbi időben örvendetesen és rohamosan fog gyarapodni s az eddigi mérsékelt jelentkezésnek is csak az a rendes betegség az oka, hogy sokan nem akarnak elsőnek látszani, hanem szeretik előbb kilesni, hogy vajjon mások és többen fognak-e előzőleg jelentkezni s csak akkor lépnek elő elhatározásukkal, midőn már látják, hogy nincsenek magukra hagyva, hanem a küzdelemben számos társaik is vannak és erre alapítjuk mi azt a reményünket, hogy már legközelebbi számunkban hosszú névsorát közölhetjük azoknak, kik hivatva lesznek egyesületünknek erős és biztos alapját megvetni.

Ha valamikor, úgy most van szükségünk a legnagyobb összetartásra és arra, hogy lapunk szerkesztője, ki mint ideiglenes elnök az egész mozgalmat most egymaga, saját gyenge erejére hagyva vezeti és intézi, mukatársakat, segítő kezeket kapjon, kik és melyek hivatva lennének őt, az emberi erőt szinte már meghaladó munkájában és fáradozásában nem csak anyagilag, de erkölcsileg is támogatni s a nagy teher alatt való leroskadástól megóvni, mert hiába való minden lelkesedés, minden

TÁRCZA.

A vén tölgyek alatt.

„A Természet” után. — Irta: **Bársony István.**

Ringó, selymes fűben fekszem egy óriás tölgy alatt, amely még javában lombosodik. Tavasz van s valamerről felséges, édes illat szálldos felém. Akácvirág nyit a pusztai utvonal mentén; az egész fásor olyan, mintha beeste volna a hó.

Lefele fordult a nap; sugara rézsut éri a földet. A tavasz szellői aranynyal behintett mezőkön suhannak végig.

Itt vannak a vén tölgyek körülöttem. Hatalmas erős karjaikat messziről nyújtogatják egymás felé. Alattok mind kisebb az árnyék, amint nyugatról a lomb alá kacsingat a nap. De mögöttük elnyulik a lombok árnya, jó messzire.

Ezek a remek faóriások mindannyian rég tul vannak a száz esztendőn. Amelyik csak a második századot éli, az aránylag ifju, deli legény köztük. Hisz' ezer esztendő nagyapó is akad itt egynehány. Ezeknek az alsó ágai megütik az emberderék-vastagságot; a törzsük meg olyan kolosszus, hogy két hosszukaru ember át nem ölelhetné. Amint felnézek a sötét lomb közé, egész labirintjok van fölöttem a fekete ágaknak; azok mindegyikéből girbe-görbe vén galyak nyujtóznak ki s a galyat lomb borítja. Ez a lomb fiatal, idei; — de hogy a galy, amelyből kinőtt, nem idősebb-e, mint az ezerhetes menyasszony, arról már nem mernék felelni. Az egész őskori fa csupa elevenség, csupa életerő; — még ezer esztendőt mernék ígérni neki. Amott, egy sokkal fiatalabb már kopaszodik; koronája csupa száraz ág, az a néhány kietlen csúcs már csak arra jó, hogy megüljön rajta a vércse, meg a vadgalamb, ez a két egymásnak idegen, állandó szomszéd.

* * *

A galamb itt a környék legnagyobb elevensége.

igyekezet és jóindulat, egy ember magára hagyva nagy dolgokat alig végezhet és okvetlen szüksége van mások segítésére is.

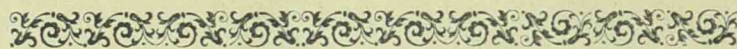
A hozzánk érkezett számos levélből volt alkalmunk meggyőződni arról, hogy az erdészeti és vadászati altisztek körében igen sokan vannak olyanok, kik elhagyva a régi közönyt lelkük egész erejével oda vetették magukat az elénk tűzött magasztos eszme szolgálatába s minden mellétekintetet félretéve készek harcolni az eredmény kivívása érdekében. Most érkezett el az ideje annak, hogy igéjüket testté is változtassák s ne engedjék kiragadni kezükből azt a lobogót, melyet eddig olyan fennen lobogtattak. Az akadályok nem arra valók, hogy harci kedvünket csökkentsék, sőt ellenkezőleg, minél nagyobbaknak látszanak ezek, annál nagyobbak kell lenni a mi erőfeszítésünknek és kitartásunknak a küzdelemben, mert csak így számíthatunk a biztos győzelemre.

Szükségünk van tehát első sorban arra, hogy mindenki, a ki a küzdelemből részét kívenni óhajtja s az egyesületnek tagja akar lenni, ebbeli elhatározását mielőbb jelentse be, hogy bejelentésének alapján a névjegyzékbe felvehető legyen, egyben pedig szoros kötelességének ismerje környezetében minél több hívet szerezni s őket nem csak a részvételre

rávenni, de a küzdelemben való hathatós részvételre is lelkesíteni. — Várva várjuk tehát a tagok további jelentkezését abban a biztos reményben, hogy ezek nem mint eddig, csak szórványosan, hanem ezentúl tömegesen fognak hazánk beérkezni.

Az egyesület életképességére, valamint céljaira vonatkozó közleményeinket lapunk következő számaira tartjuk fenn.

(folytatása következik).

Magán uradalmiak keservei.

A földmivelésügyi m. kir. minister folyó hó 15-én terjesztette az országgyűlés elé a birtokosok és gazdatisztek közötti jogviszonyok rendezésére vonatkozó törvényjavaslatot, a melyet ott minden oldalról igen szívesen fogadtak, mert hiszen nem lehet tagadni azt, hogy eddig ezen a téren az önkény hatalmaskodott s nem volt sem ember, sem irás, ki vagy mely a gyöngébbet az erősebb ellen megvédelmezze. A gazdatisztnak még csak annyi előnye sem volt, mint a legutolsó béresnek, mert hiszen ennek háta mögött ott volt a cselédtörvény, mely hivatva volt jogos igényeit megvédeni, míg a gazdatiszt teljesen ki volt szolgáltatva szolgálatadója önkényének vagy jóindulatának.

A benyújtott törvényjavaslat, melynek elfogadásához alig fér szó, nagy és fontos lépés, mert nyilvánvaló bizonyítéka annak, hogy az államhatalomnak jogában áll bele nyúlni a magán ügyekbe is, mit eddig sokan kétségbe vontak, már pedig tagadni nem

Meg nem mocczanak, úgy figyelem, mi folyik körülöttem. Nem riadozik tőlem a sürgő-forgó szárnyas, jön-megy a véghetetlen légi úton a sok gerle, a sok örvösgalamb.

Még ha nem látom is, tudom a szárnya csapásáról, a röpülése hangjáról, hogy melyik száll a fára. A nagy örvös úgy csattog, mintha ijesztene vele; a kék galamb röpülése suhogó neszt támaszt; a karcsú vadgerlék pedig szinte halkan sikkantó, süvítő szárnylendítéssel siklanak tova. A nagy örvös nehézkesen ereszkedik a fa derekából kinyúló vastag ágra: nem keresi a legmagasabb galyat, a lombok árnyas mélysége kevesebb tanya neki; a kék galamb, az igazi vadgalamb, ellenben a gerlével együtt rajong a száraz fatetőért, ahonnan messzire lát; csak kánikulában keresi a lombak hús árnyékát.

Egy kis réti nádas húzódik a lapályban, a tölgyektől nem messze. Annak a partján fűzfák gunyasztanak. Az örvös azokat még szívesebben választja szállóhelyül, mint az östölgyet, Oda a kék galamb sosem

megy utána. Még a gerle sem szívesen, inkább szereti az akáczt, meg a vadvadkörtefát, amelynek a lombja jobban rejt, ha épen bújni akar, mihez esti beszálláskor van nagy kedve.

A nádas egyik sarkában van a kopolya, a galambok rendes itatója.

Egy kis, kerek tó, körülötte mindenütt magas nád, amely örökké súgdos, sóhajt, Annak a sűrűjében karácsol a nyughatatlan nádi rigó; a moszatos-iszapos aljban pedig pittyegve futkos a vízi csirke.

A tó fölött folyvást kering a szomjas galamb. Ivesen, nagy körökben ússza meg a környék levegőjét s figyel az alatt, nincs-e ellenség a közelségben. Amint megnyugszik, gyorsan ereszkedik a kopolya partjára s a csillogó vízhez siet; nagy, hosszú kortyokban nyeli a naptól langyos italt. Neki épen elég hús az. Ha jóllakott vele, megrázza utána a fejét, úgy főcsesögeti le csőréről a rátapadt csöppeket; azután hirtelen szárnyra kap s vigan, elégedetten indul útjára, valahova, ahol éjeli szállását legszívesebben nézi ki magának.

lehet, hogy a közérdek nem egyéb, mint a magán-érdekek összessége.

Mi a magunk részéről örvendezve fogadjuk a törvényjavaslatot, mely hivatva van az életüket, munkáerejüket, tudásukat mások javára áldozó polgártársaink ezreinek javát előmozdítani s úgy tekintjük ezt, mint az előre való haladásnak első fokát.

Fokonkint látjuk meghozni az olyan törvényeket, melyek a mások szolgálatában állók jogviszonyait rendezik, a gyöngébbnek az erősebbel szemben való jogait megvédik. Így keletkezett egymás után a cseléd-törvény, a munkástörvény és most fekszik a törvényhozók asztalán a gazdatisztek jogviszonyait rendező törvényjavaslat, mely hogy csakhamar jogerőre fog emelkedni, abban nem szabad és nem lehet kételkednünk.

Ezekkel a törvényekkel azonban a lépcsőt még csak félemeletig készítettük meg s nem szabad megállnunk a féluton, hanem tovább kell haladnunk a jónak bizonyuló ösvényen, hogy ennek folytán mihamarabb elérjük azt, mire minden országnak, mely felvirágozni akar, törekednie kell, tudniillik a polgárok általános megelégedését.

Valamint a mezőgazdaságnak, úgy az erdőgazdaságnak is megvannak az ő külön munkásai s ezeket éppen úgy, mint az előbbinek szolgálatában állókat nem szabad figyelmen kívül hagyni, annál kevésbé, mert az erdőgazdaság nem csak kiegészítő része a mezőgazdaságnak, hanem inkább annak létfeltétele s így az ennek terén munkálkodó ugyanolyan fontos tényező, mint az, ki a mezőgazdaság szolgálatába szegődött.

A mezőgazdaságnál ott találjuk a gazdatisztet és az ő munkatársait, a cselédséget, az erdőgazda-

ságnál pedig ott vannak az erdőtisztek és az ő jobb kezük, az erdészeti altisztek.

Akkor, midőn a figyelmét mindenre kiterjesztő földmivelésügyi miniter úr célba vette a gazdatisztek jogviszonyainak rendezését, bizonyára tudatában volt annak, hogy előbb-utóbb, de mindenesetre rendeznie kell az erdészeti valamint az ezekkel szoros kapcsolatban álló vadászati személyzet jogviszonyait is. Talán meg lehetett volna ezt tenni egy füst alatt, mi azonban, kik a minster úr szándékait nem ismerjük, szívesen elfogadjuk azt, hogy a két külön természetű dolgot egy kalap alá vonni nem lehet, mégis annak a véleményünknek kell kifejezést adnunk, hogy ezen a téren is szükséges a haladás, mert a mostani viszonyok szinte tűrhetetlenek.

Mint már előbb említettük, az edészeti és vadászati altiszti személyzet ma mostohább elbánásban részesül a magán uradalmaknál, mint a legutolsó nyársforgató kukta, mert ezt védi a cseléd-törvény, jogainak biztosítékot nyújt s nem engedi kiszolgáltatni az önkénynek.

Az erdészeti vagy vadászati altiszt ennek ellenében teljesen ki van szolgáltatva a szolgálatadó, vagy — a mi gyakran még rosszabb — ennek megbízottja önkényének s nincs törvény és nincs szabály, mely őt ezek ellen megvédené. A magán birtokos kényekedve szerint állítja be embereit erdejéhez vagy vadászat területére, akár alkalmasak ezek arra a szolgálatra, akár nem s ugyancsak el is bocsáthatja azokat akkor, a mikor neki tetszik, okkal, vagy ok nélkül, mert hiszen jól tudja, hogy őt ezért felelőségre senki sem vonhatja.

A gazdatisztekre vonatkozó törvényjavaslat meghatározza egyebek közt azt is, hogy melyek azok a

A vizi csirke alig törődik az ilyen siető vendéggel; ő csak a maga kenye után jár folytonosan; meg-megbillenti kissé leeresztett szárnyát, amit rögtön a derekához szorít, amint a legkisebb gyanus nesz kél. Ide fut; el-elkap a nádszálból valamit, ami neki való delikatesz, finom rovar-pecsenye. Nagy örömeiben, meg-megelégedésében pittyen hozzá egy párt.

* * *

A mező szinte ragyog a nagy fényességtől, amint ráhull a nyugatról áradó sugár.

Milyen heve van ennek a felém özönlő fénynek! Pedig nincs itt még a nyár.

Arra fordulok, hogy szemközt nézzek a búcsúzó égi lánggal. Menten el is káprázom tőle s kékeslilaszin gyűrűkben forgó léggömböket látok szálldosni a mezőn, az arannyal végig öntött rónán.

Az isteni színjáték nem tart tovább, csak amig ott látni a napot az ég peremén. Mihelyt lecsúszik a vörösre festett felhők közé, vége a szivárványos

komédiának, kezdődik a homályba vesző este nyugalma, amiben nincs káprázat többé.

Csak perczeim vannak már arra, hogy a mező csudás esti ragyogásában gyönyörködjem s figyeljem, hogyan rajzik a fű fölött hangtalanul a vadvirágba szerelmes bogárnépség. Mennyi törpe cserebogár! . . Lassú, lendülő röpüléssel úgy evez mind, mintha csak a levegő áramlása tolná maga előtt Néha úgy tetszik, elállt a szellőjárás; olyankor a kis cserebogár is fáradtan hull le a fű közé. Ott aztán illatban fürdik; attól szédült meg tán, hogy oly hirtelen elgyöngült. Felkapva újra, zizzen egyet a szárnya, amint próbálkozva kitarja; de csak nem tud a sudar fűszálak közül kivergődni. Nincs más, mint felkapaszkodni egy vadborsó-virágra s annak a tetejéről dobni le magát, hogy mialatt esik, sietve tárhassa ki vitorláit, amelyek tévelygő légi utain előre segítik.

A mezei verebek, amelyek a vadkörtefa odvában laknak, nagy vendégségre gyűltek össze. Minduntalan le-lecsöppennek a fű közé s még válogatnak is a jó

gazdaságok, a melyeknél az okleveles, szakképzett gazdák vagy intéző alkalmazandók. Az erdőtörvény ugyancsak megszabja, hogy mely erdők tulajdonosa van kötelezve szakképzett tiszti és altiszti személyzet tartására, de vajjon szeretek-e valaha érvényt ennek a valóban üdvös intézkedésnek? Piruló arczczal kell bevallanunk, hogy ime húsz évet meghaladó idő óta megvan a törvényünk, de az még egész teljességében ma sem lett végrehajtva, a minek egyéb okát nem tudjuk megadni, mint az ellenőrzés nagy hiányát.

Fiatal embereink százai mennek évenként részint természeti ösztönüket és hajlandóságaikat követve, részint pedig azért, hogy megélhetésüket maguknak biztosítsák, az erdészeti pályára előkészítő tanfolyamra s miután ezt sikeresen befejezték, elegendő tudást szereztek maguknak arra, hogy közigazdaságunk egyik legfontosabb ágának felvirágoztatásán közreműköd hassanak, akkor éri őket a legnagyobb csalódás. A tudás megvan ugyan, de nincs megfelelő tér, a melyen azt értékesíthessék. A kincstári erdőbirtokok kicsinyek arra, hogy őket valamennyüket befogadhassák, a magánuradalmaknál pedig gyakran olyan elemek szorítják ki őket, melyek minden egyéb alkalmasak, csak az ő helyük betöltésére nem.

A magánuradalmakba nem is szívesen mennek a valóban szakképzettek szolgálatot keresni, mert jól tudják azt, hogy ott a legnagyobb bizonytalanságban vannak s jövőjük, vagy a családjuk jövője semmi irányban sincs biztosítva. Igaz, hogy állításunk nem vonatkozik valamennyi magán birtokra, mert mint mindenütt, úgy itt is akadnak tiszteletreméltó kivételek, de sajnos, hogy ezek még mindig igen gyérek.

A magánuradalomban alkalmazott erdészeti vagy vadászati altiszt mindig ki van téve annak, hogy

szolgálatából akár okkal, akár a nélkül bármikor elbocsáthatják, szolgálatképtelensége esetén részére, vagy pedig elhalálozása után özvegyének és árvainak semmiféle biztosítékot nem nyújt senki a megélhetésre, hanem rá van utalva arra, hogy ezekről maga gondoskodjék mint ha ez lehetséges lenne olyan szerény javadalmazás mellett, a milyen felelősségteljes és fáradtságos, nem ritkán életveszélylyel járó szolgálatának díjazásakép jut neki osztályrészül.

Ilyen körülmények mellett és viszonyok között mulhatlanul szükséges és szinte elodázhatlan, hogy a törvényhozás eddig üdvös munkálkodásának folytatásakép szabályozza az erdészeti és vadászati altiszti személyzet jogviszonyát s mi csak kötelességünket teljesítjük, midőn szűkre szabott sorainkban erre az irányadó körök figyelmét irányítjuk.

Kiváltképen felhívjuk a hatalom figyelmét arra a mozgalomra, melyet az erdészeti és vadászati altisztek országos egyesülésük céljából indítottak s kérjük, hogy ez elé ne gördítsen akadályokat, hanem inkább előmozdítsa, mert hiszen az egyesek boldogulása a haza boldogságát és jólétét fogja biztosítani.

LEVELEZÉS.

Selmecz 1900 május 17.

Tekintetes szerkesztő ur!

Az erdőöröknek, kik éjjel-nappal az erdőkben jarnak, hogy terhes és felelősségteljes szolgálatuknak megfelelőhessenek, igen gyakran van alkalmuk nagyon becses és rendkívüli megfigyeléseket tehetni, kivált a

falatban, úgy térnek vissza a galyra, izes zsákmánynyal, amit szárnyverdesve, izgatottan csipogva kunczog el tőlök az ügytelen fiók.

Egy árnyék surrant el előttem a fűvön, jókora volt s ugyancsak gyorsan haladt. Nem hallok szárny-suhogást, tehát mgsasan szállhatott a vándor. Abban a pillanatban nagy riadozással, csapkodva kap szárnyra valahány galamb, amely eddig a fa tetején pihent. Az árnyék ragadozómadaré volt: ezt jelenti a sürgős menekülés. Hamarjában kinézek a fa alól; még elég jókor arra, hogy lássak egy nyilegyenesen szálló sólymot, amely egy halálra ítélt gerlével a karma közt siet, bizonyosan ahhoz a magányos bitófához, ahol gyilkosmódra szokott vacsorázni.

* * *

Egy pár fehér-fekete kabátos bábaszarka csap most hirtelen különös lármát. Haragosan, mégis félénken röpködnek, riadoznak a nádas széle fölött. Hol leereszkednek a fűzfákra, hol újra szárnyra kapnak. Leszállni a fű közé nem mernek. De mintha egyre odakiabálnának valamit, mintha szidnának valakit.

Nincs másképen; ellenséget vettek ott észre; bizonyosan olyat, melyiktől ven okuk tartani; gyűlölik hát s most nyugtalankodnak a láttára. Olyan alacsony a fű, hogy nagy állat rajta észrevétlenül el nem surranhatna. S mégis mozog ott vallami, amitől csak annyit lendül az alacsony fűszál is, mintha szellő érintette volna. A sikló kigyó nem csúszhatna el laposabban, ügyesebben, mint ez a veszedelmes kis rabló, amelyet a bábaszarkák oly izgatottan kísérgetnek.

Szemmeresztve figyelek ez érdekes pontra s egyszer csak megpillantom az apró banditát, a barnaköpnöyeges menyétkét, a madárgyilkost, a tojástartót, a kegyetlen hóhérfajzatot, amely irgalmat nem ad, ha vért onthat. Hogy csuszik, surran! mily gyors minden mozdulata! Meg-meplapul. aztán újra neki ered. Fehér mellénye kivillan a selymes fű közül. Erre tart. Már látni fényes szemét. Olyan az, mint egy-egy drága gyöngy. Két lábra ágaskodik, úgy nézelődik! a fölötté veszekedő, ráripakodó madarakkal nem törődik.

Hopp, most gyanús valami neki; talán meg-

fák növése és tenyészte tekintetében. Sokszor lehet találni olyan rendkívüliségeket, melyek lekötik figyelmünket s okaik puhatólására készítenek, mi természetesen csak tapasztalataink tárházát gazdagítja. Cél-szerűnek vélném, ha a tisztelt kartársak ilyen megfigyeléseik eredményét mint közérdekű dolgot lapunk-han is közölnék. Ez alkalommal magam adok hirt egy olyan tapasztalatomról, mely annak idején figyelmemet nagy mértékben lekötötte.

A múlt év őszén Dubravka községben lakó egy ismerősömnek több napon át vendége voltam s szabad időmet az erdőben való barangolással s néha vadászattal töltöttem. Egy napon a „Grúnj“ nevű erdő-részben vadásztam ismerősömmel s fáradozásunknak volt is annyiban eredménye, hogy sikerült két tapsifülest elejtenünk. A vadászat befejeztével beeresz-kedtünk a „Hlboká“ nevű völgybe s itt a „Szlani“ patak partján víz ellenében haladva az időt különféle vadászati élmények elbeszélésével töltöttük. Én beszél-getésünk közben folyton ide oda tekintettem s nem is hiába, mert figyelmemet csakhamar lekötötte egy a patak tulsó partján álló jegenyefenyő, mely úgy nézett ki, mint ha egy füznek a törzséből nőtt volna ki. Az idő már estére hajolt s így ekkor nem volt módom a különös dolgot közelebből megvizsgálni, de föltettem magamban, hogy ezt a mint időm engedi, legközelebb meg fogom tenni.

Pár nap múlva csakugyan kimenten egy paraszt ember kíséretében a „Hlboká“ völgybe s itt csak-hamar ráakadtam a kérdéses jegenyefenyőre, ennek a koronája azonban ekkor már nem emelkedett büszkén az ég felé, hanem az egész ott feküdt a patak partján: valamely erős szélroham a füzfa törzsével együtt kidöntötte. Most már tisztán láttam, hogy a jegenye-fenyő csakugyan a füzfa törzséből nőtt ki, mi csak úgy történhetett, hogy a mag a füz korhadásnak indult részébe került s csiráját annak törmelékebe bocsátotta. Időhaladtával a füzfában a korhadás egyre terjedt s ez elősegítette a jegenyefenyő gyökérzetének is a terjedését. A jegenyefenyőnek csak három gyökere

volt s ezek közül egy a füz kordadt részein át behatolt a földbe, míg a másik kettő a korhadás törmelékében helyezkedett el. A fenyő törzsének hossza 9 méter, közép vastagsága pedig 23 cm. volt. Meg akarván ismerni korát is, a gyökfőt lefűrészeltettem s meg-számláltam a gyűrűket, melyek 30 éves korra engedtek következtetni.

Nyilvánvaló, hogy a füzfa még akkor, midőn a fenyőmag bele hullott, nem volt egészen a földig elkorhadva, mert szemléletem alkalmával is az egyik fele még élt, a korhadás azonban lassacska terjedt s ehez arányítva igyekezett a gyökér is a föld felé, a fenyő tehát éveken keresztül a korhadt törmelékből nyerte táplálékát. A fenyő maga is korhadt volt, minek okozója a folyton nedves termőhely lehetett, no meg talán a füz korhadása is befolyással volt romlására. Természetes, hogy ilyen viszonyok mellett azután nem állhatott ellent a szél erejének, hanem az által könnyen ledöntött.

Tisztelettel maradtam a szerkesztő úrnak
igaz hive Hraskó József.

Különfélek.

Az erdő őse. Horvátországban, Jászenova község erdejében van egy hatalmas fa, a melyről hihetetlen dolgot beszél a nép: hogy a fa immáron ezer esztendeje áll. Való, hogy legnagyobb, legvastagabb fája az erdőnek, a melyben még csak hasonló sincsen hozzá, majd kilenc méter hosszú törzsének három méter huszonkilenc centi-méter az átmérője. Az ősi fát most, mint levelezőnk írja, halálra ítélték, az erdő igazgatósága kivágatta, hogy elküldje a párisi kiállításra. A fatörzs már a vasúti állomáson van, de vasuton igen bajos lesz egy darabban ki-vinni a francia fővárosba, mert utközben annyi alagut forduló van, hogy azokon a hatalmas törzset már hosszú-ságánál fogva sem lehet keresztül vinni.

érezte, hogy idegen van itt. Megfordul s gyors futamodással inal a nádas felé. Üldözni ugyan csak hiaba-való volna. Hisz' a legelső ürgelyuk is biztos rejtőző hely az ő számára.

A kis rabló eltűnt, azt sejtetik a bábaszarkák, amelyek nyugodtak már.

* * *

Lement a nap s itt vannak a hazasiető fecskék. Az esti rovarkákra, vaeászó fecskék, amelyek csapa-tostól sietnek a tanyákra, de útközben meg foly-vást vadásznak.

Ellepik a rét egy-egy foltját, affölöt sürögnek-forognak, gyors fordulattal kanyarodnak, előre mindig jóval nagyobb, mint visszafelé, így hát a rajzó mozgás mégis csak halad, távolodik tőlem. Már a csiripelést is csak messziről hallom. A fecskék fekete árnyék-pontjai eltűnedeznek; kezdek itt nagyon magamra maradni a pusztán.

Remek zöld búzatáblába hajlik bele a mező. Annak nincsen vége. A búza ringó hullámokat vet,

úgy hajladozik az esti szél előtt. A zöld hullám titkos messzeségében megszólal most egy pittypalatty.

Egy szerelmes himfűrj veri kobzát, esenge-epedve hívja magához asszonyait.

A vadgalamb mind elült; nem hallom suhogó repülését. A búzatábla felől egy hápogó gácsér jön nehézkesen a kopolyához s a szürkületben is megcsillanó vízre letottyán. Párja bizonyosan itt költött valahol. Vagy tán remetegácsér ez amelyiknek nem akadt az idén felesége?

Felnézek az égre: ott ragyog már az esti csillag.

A szellő altató dolokat dudolás; gyerünk haza.

ADOMÁK.

Törvénytisztelő tyuk. Falusi gazda: Látja szomszéd ezt a tyukot, ez hat tojást tojik egy héten. Azelőtt hetet is tojt.

A szomszéd: Az nyilván akkor volt még, amikor a törvény-ben nem volt benne a vasárnapi munkaszünet.

Szórakozottság. A tanárné: De kedvesem, hol hagyta a cipődet? . . . Ah igen, kitettem a hálókocsiban az ajtó elé, hogy kitisztítsák . . .

Veszedelemes betegség. A kis Gyuri nagybeteg lett, Háromszor egymásután elesett és az anyja sietve orvosért küldött. Az orvos, a kissé rövidlátó doktor bácsi, csakhamar megérkezett és megkezdte munkáját.

— No, mi baja a Gyurikának?

— Kérem, doktor ur, ma reggel az ágyban felöltöttem a gyereket, ráadom a nadrágocskáját, begombolom a kabátkáját, azután leállítom a gyereket a földre. Zsupsz, a gyerek elesik. Fölemelem, újra talpra állítom, zsupsz, a gyerek újra elesik. Megijedek. Mondom, ennek a gyereknek valami baja van, de még egy kísérletet teszek. Odamegyek, talpra állítom, zsupsz, a szegény gyerek harmadszor is elvágja magát. Hát akkor sietve a doktor urért küldtem.

— No majd meglátjuk. Hol a beteg?

A szobaleány a karján behozza a gyereket és az ajtónál a földre állítja. Zsupsz, a gyerek elesik. Szeretett volna fölkelni, de nem tudott szegény, ott vergődött tehetetlenül a földön.

— Hadd lássam csak még egyszer, mondja az orvos.

A Gyurit helyre állítják, újra elesik és megteszi ezt még kétszer. Az orvos a szemüvegét törölgeti.

— Hm, nagy baj! Paralízis. Hozzák csak ide a gyereket, hadd vizsgálom meg.

A gyereket oda viszik, az orvos végig tapogatja azután kacagni kezd.

— De kérem asszonyom, persze, hogy elesik a gyerek. Igazán nagy baja van. Rosszul öltöztette föl. Mind a két lábaszárát a nadrágnak ugyanegy száraiba bujtatták.

Vademberek temetkezése. A Salamon-szigeteken egy esztendő óta a Mariánusok végzik újra nagy buzgósággal a missziót. Ezeknek a szigeteknek a népe igen vad, még az emberhúst is eszi néha, többnyire gyermekeket áldoznak fel a saját vérükből. A fehér ember husáról azt mondják, hogy nagyon szivós és sós. Felöltötteik nagyobbára természetes halállal mulnak ki, ezeket azután igen egyszerűen temetik, ha szegény emberek voltak. A cápáknak vetik őket a tengerbe. Ha azonban valamelyik főnöküket ragadja el a halál, annak a temetése már sokkal körülményesebb. A forró éghajlat ellenére is néhány napig tartják ravatálon a holttestet, amelyet a rokonok és ismerősök messze földről összegyűlnek. Sirató asszonyok borulnak a tetemre, hogy hangos szóval hirdessék a rokonság gyászát. A férfiak hosszú egyes sorban az erdőbe vonulnak fát vágni. Azután máglyát raknak az udvaron és meggyújtják. A máglyát asszonyok táncolják körül, míg föl nem lobog a tüze, akkor fölibe helyezik a halottat és ugyancsak melléje fektetik a feleségét, akit előbb, miután kijelentette, hogy férjével együtt kíván az örökkévalóságba vándorolni, agyonütöttek. Miután elégték a tetemek, ijesztőfákat tüzködnek a máglya köré, hogy a holtak szabadult szallemeit elriasszák. Nagymennyiségű élelmiszert is hordanak az üszkös máglya fölé, hogy a holtak abból étkezzenek és ne kívánják meg az élők házi állatait. Ezután fölkerelkedik az egész falu és kivándorol a hazajáró lelkétől. A gyász esztendőig tart náluk és kemény böjtölésben nyilvánul, amit aztán ünnepi dus lakomával rekesztenek be, amikor a gyermekek husa kerül tálalásra. Lakoma után varázsitalt isznak és azzal meg is mossák öt érzékszervüket, hogy az elhunytak lelkei hozzájuk ne juthassanak.

Felelős szerkesztő és lapkiadó tulajdonos
Podhradsky Emil.

Szerkesztői üzenetek.

Pintér József urnak, Török-Koppány. Előfizetése mult hó végével járt le. **Szullik Frigyes** urnak, Morva Szt.-János. Lapunk mult és mostani száma némileg késett, mert a szerkesztő az egyesület alapszabályainak jóváhagyása ügyében ismét Budapestén járt s nincs olyan, ki helyettesítse. A lapját már bizonyosan megkapta. **Kolos István** urnak, Toriszka. A röpiratot immár harmadszor küldtük meg, most már ajánlva. Hiba csak az ottani postán lehet, annyival inkább, mert mint soraiból kivesszük, levelező lapunkat sem kapta meg. A címzésben nem lehetett hiba, mert hiszen az éppen ugy címzett lapot rendesen kapja. **Domján László** urnak, Toriszka. Levele lapunk mult számában lett közölve s ezért közlési díj nem jár. A magunk részéről kívánjuk, hogy jövőben ne legyünk kénytelenek alaptalan támadások ellen irt védelmeket közölni, mert bizony elszomorító, hogy még mindig gyakran akadnak olyanok, kiket a szenvedély heve elragad s ilyenkor tulzásokba mennek át, **Ujonez jágernek.** Névtelenül s ismeretlen kézből érkezett dolgokat nem szokás közölni, mert a szerkesztőnek mindig tudnia kell hogy kiért vállal felelősséget. **Bálint János** urnak, Szentés. Lapja a hibás címzés miatt késhegett; most ezt kijavítottuk.

Apró hirdetések.

Allást keres

35 éves, nős, gyermektelen férfi, ki 3 gymnasialis osztályt végzett, a cs. és kir. 38-ik Mollinár ezrednél 3 évig, a m. kir. pénzügyőrségnél 5 évig szolgált s itt szemlést vizsgát is tett; 7 éven át regale- és fogyasztási adó kezelő volt egy nagyobb vidéki városkában s ezt az állását most a bérlet megszűnte miatt volt kénytelen elhagyni. Legjobban szeretne valamely nagyobb uradalom erdészetéhez jutni, hogy ott elméleti ismereteit a gyakorlatiakkal is kibővíthesse s az erdői szakvizsgát letehesse. Címe megtudható az E. U. kiadóhivatalában. 2—3

Erdőőri

vagy ehez sahonló állást keres 34 éves katona visel nős egyén. Ki az erdői szakvizsgájáról kitűnő, 18 évi szolgálata után pedig dies éretes bizonyítványokat tud fölmutatni. Szakképessége kiterjed az erdészetieken kívül a nagy és apró vadtenyésztésre és óvásárat Alaposan érti a nagybani gyümölcsfa tenyésztést. Szíves ajánlatok kéretnek e lap kiadóhivatalába. 2—3

Eladó

Kétszázharmincz (230) méteres stekár és kis sövény haló, finoman és erős munkával kiállítva. Hól? megmondja az Erdészeti Ujság kiadóhivatala. 2—2

PÁLYAZAT.

A majsai gazdaság pályázatot nyit egy erdői állásra, mely folyó évi október hó 1-én betöltendő. Csak vizsgázott, munkaképes, erélyes pályázók küldjék be eddigi bizonyítványaik sajátkezüleg irt másolatait, melyek vissza nem küldetnek **Fodor József erdőtiszt urnak Ráczyölgy** utolsó posta Tolna-Hidegkut.

Ezen állás a következő fizetéssel van összekötve:

Kézpénzben egész évre	400 kor.
Tengeri föld	2400□-öl
Tehéntartás	2 drb.
2 göbe tartás malaczaival.	

Szabad lakas a mellette elterülő kerttel és szabad tüzelés. 1—3

A majsai gazdaság.

ELSŐ RANGU EGYENRUHÁZATI INTÉZET.

BLUM és TÁRSA

Szerb kir. udv. szállítók, Ő cs. és kir. Fensége József Főherceg udv. szállítói,
A nagyméltóságu Földmívelésügyi m. kir. Ministerium hivatalosan megbízott
erdészeti egyenruha szállítói,
Az „Országos Erdészeti Egyesület” rendes tagjai.

BUDAPESTEN

IV.. Belváros, Sütő utca 2. szám, a Szervitater sarkán.

Saját műhelyeink a házban: Sütő utca 2, Szervita tér 8, Hajó utca 3.

A XVIII. számú, kimerítő tartalmu árjegyzékünk közrebocsajtása alkalmából ajánljuk legkészségesebb szolgálatainkat, minden néven nevezendő, — mesteri szabásu, izlésteljes csinos kiállítású, — erdészeti és erdő altiszti egyenruhák nemkülönbön felszerelési cikkek szállítására.

Hivatalos uton részletfizetésre

is eszközölhetők a megrendelések; az ily megrendeléseket, hosszas gyakorlatunk alatt, — a betekinthező számos elismerő nyilatkozatok tanúsága szerint, — mindenkor, az igen tisztelt megrendelők legteljesebb meglegedésére hoztuk kivitelbe.

POLGÁRI RUHÁK

a legujabb francia es angol divat szezint, szinte jutányos árban készítettnek. — Vévőink kényelmére bármely szakmánkba nem vágó cikket készséggel beszerezünk és a vidéki megrendelések kivitelére különösen kiváló gondot és figyelmet fordítunk,

Óvjuk igen tisztelt megrendelőinket oly czégektől, kik olcsó reklám árak által régi vevőinket megteveszteti óhajtják, miután jutányosabb árt csak is az anyag és kiszolgálás rovására nyújthatnának. Kivánatra ingyen és bérmentve küldjük meg árjegyzékünket és a hivatalos megrendeléshez szükséges részletfizetési megrendelési ívet. Bármily csekély megrendelés is a lehető legnagyobb figyelem és pontossággal lesz kiszolgálva. Kiváló tisztelettel

BLUM és TÁRSA

Szerb királyi udvari szállítók,
Ő császári és királyi Fensége József főherceg udvari szállítói.
A nagyméltóságu Földmívelésügyi Ministerium hivatalosan megbízott erdészeti egyenruha-szállítói.
Az „Országos Erdészeti Egyesület” rendes tagja.

JUTÁNYOS ÁRAK.

MAGYARHÓN ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVÜ ÓRAÜZLETE.

Alapítva 1847.

Brausweller János
Szegedensz. és kir. kizárólagosan
szak. chronomet. és művészi felállítású
a nemzetköz. inga-órákban
stb. stb.

ÓRÁK, ÉKSZEREK 10-évi jótállással
RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközöltesnek.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.

Figyelmes és pontos kiszolgálás.

Legelőnyösebb beszerzési-forrás.